

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **CATE, s. r. o.**, se sídlem U Habeše 800/11, Praha 5, zastoupený Mgr. Přemyslem Pechlátém, advokátem se sídlem Heydukova 505/3, České Budějovice, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 12. 2014, č. j. 15 Af 112/2013 – 40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 15. 12. 2014, č. j. 15 Af 112/2013 - 40, zamítl žalobu podanou žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství v Brně ze dne 23. 5. 2013, č. j. 14606/13/5000-14203-706599, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu v Děčíně (dále jen „správce daně“) ze dne 1. 10. 2012, č. j. 177960/12/178913507710, jímž nebylo vyhověno stížnosti stěžovatele na postup plátce daně (společnost ČEZ Distribuce, a. s.) při výběru odvodu z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „solární odvod“) podle ust. § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře výroby elektřiny“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku odkázal na závěry vyslovené Ústavním soudem, který se ústavností solárního odvodu upraveného v ust. § 7a až § 7i zákona o podpoře výroby elektřiny zabýval a v nálezu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, vyslovil, že solární odvod je v souladu s ústavním pořádkem. Krajský soud dále odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, podle něhož není v kompetenci finančních úřadů posuzovat dopady solárního odvodu na poplatníka z pohledu jejich ústavněprávní konformity. Rozšířený senát v tomto usnesení dospěl k závěru, že tzv. rdousící efekt solárního odvodu má být řešen institutem prominutí daně podle ust. § 260 zákona č. 280/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Krajský soud s ohledem na závěry vyplývající z nálezu Ústavního soudu a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu konstatoval, že postup odvolacího finančního ředitelství byl zákonný. K důkazním návrhům stěžovatele uvedl, že tvrzení a důkazy související s likvidačním dopadem solárního odvodu na stěžovatele nemohou být s ohledem na závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu nijak ve správním a soudním řízení zohledněny.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že krajský soud se při jednání, jež trvalo pouhých deset minut, velmi povrchně vypořádal se všemi důkazy, které stěžovatel v žalobě navrhol. Podle stěžovatele krajský soud pochybil, pokud vycházel ze závěrů obsažených v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, které jsou ve zjevném rozporu se závěry Ústavního soudu. Krajský soud rovněž pochybil, když se nezabýval konkrétními okolnostmi případu, ačkoliv Ústavní soud v nález ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, bod 88, uvedl, že obecné soudy jsou povinny postupovat ve specifických případech tak, aby bylo učiněno vše pro spravedlivé řešení. Stěžovatel je přesvědčen, že právní úprava solárního odvodu je úpravou protiústavní, a to jednak pro nepřipustnou retroaktivitu, a jednak pro likvidační účinky do jeho majetkové podstaty. V tomto ohledu odkázal na nález pléna Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2011, Pl. ÚS 53/10, který se týká právní úpravy omezující státní podporu stavebního spoření, a dodal, že novelizace zákona o podpoře výroby elektřiny narušila jeho legitimní očekávání (čl. 1 odst. 1 Ústavy) a zasáhla do jeho práva vlastnit majetek (čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod). Institut prominutí daně není nástrojem, který by umožňoval zohlednit individuální likvidační účinky solárního odvodu ve smyslu nálezu Ústavního soudu, a proto krajský soud pochybil, když nepřistoupil k zohlednění konkrétních okolností projednávaného případu. Takový postup krajského soudu je také v rozporu s evropským právem, a to jak na primární úrovni (zásada ochrany legitimního očekávání, zásada právní jistoty, zákaz diskriminačních opatření a zásada svobodného pohybu kapitálu), tak na sekundární úrovni (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/77/ES o podpoře elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie na vnitřním trhu s elektřinou; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/89/ES o opatřeních pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury). Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odvolací finanční ředitelství ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že vůči stěžovateli bylo postupováno v souladu s platnou a účinnou právní úpravou, byly naplněny zákonné podmínky pro solární odvod, a proto plátce daně stěžovateli zákonem předepsaný solární odvod řádně srazil. Usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, není podle odvolacího finančního ředitelství v žádném případě v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v citovaném usnesení nevyločil možný likvidační dopad solárního odvodu na výrobce elektřiny, ale pouze dovodil, že v řízení o stížnosti na postup plátce daně nelze posuzovat individuální situaci výrobce elektřiny. Ostatně skutečnost, že závěry vyplývající z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu nejsou v rozporu se závěry vyslovenými v nález Ústavního soudu, potvrdil několikrát ve svých rozhodnutích i Ústavní soud (viz usnesení ze dne 12. 11. 2014, sp. zn. I. ÚS 2483/14 a nález ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14). K námitce stěžovatele, že nadále považuje právní úpravu solárního odvodu za protiústavní, odvolací finanční ředitelství uvedlo, že správní soudy jsou vázány nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, který se touto otázkou zabýval. Ke stížní námitce týkající se institutu prominutí daně poukázalo na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 1157/14, ve kterém byly potvrzeny závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ohledně tohoto institutu. Ohledně konformity české právní úpravy solárního odvodu s evropským právem odvolací finanční ředitelství odkázalo na rozsudky ze dne 20. 12. 2012, č. j. 1 Afs 80/2012 - 40, ze dne 7. 5. 2014, č. j. 5 Afs 126/2013 - 34, a ze dne 21. 5. 2014, č. j. 2 Afs 73/2014 - 36, v nichž Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že právní úprava solárního odvodu není v rozporu s právem Evropské unie. Odvolací finanční ředitelství

pokračování

proto vyslovilo souhlas se závěry krajského soudu a navrholo, aby kasační stížnost byla jako nedůvodná zamítnuta. Zároveň navrholo, aby mu v případě úspěchu ve věci byla přiznána náhrada nákladu řízení v paušální částce 300 Kč ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, byť pouze v obecné rovině, Nejvyšší správní soud se zabýval nejprve tímto stížním důvodem. Bylo by totiž předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný nebo založený na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků krajských soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, č. 34/1996 Sb. ÚS, a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, č. 85/1997 Sb. ÚS), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. náleze ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, č. 64/2007 Sb. ÚS, v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákoným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Také Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důležitých nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.*“

Podle názoru Nejvyššího správního soudu napadený rozsudek není nepřezkoumatelný. Z jeho odůvodnění je zřejmé, z jakého skutkového stavu krajský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má krajský soud právní závěry vyslovené správním orgánem za správné a naopak, z jakých důvodů jsou žalobní námítky nedůvodné.

Klíčovou právní otázkou v dané věci je, zda lze konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektrické energie zohlednit v řízení o stížnosti na postup plátce daně. Nejvyšší správní soud již v celé řadě svých rozsudků konstatoval, že úprava solárního odvodu je v obecné rovině v souladu s ústavním pořádkem. Vycházel přitom z nálezu ze dne 15. 5. 2012,

sp. zn. Pl. ÚS 17/11, publ. pod č. 220/2012 Sb., kterým Ústavní soud zamítl návrh na zrušení části zákona o podpoře výroby elektřiny. Podle Ústavního soudu může mít v některých případech solární odvod pro konkrétního výrobce elektrické energie rdousící efekt. S tímto závěrem se ztotožnil i Nejvyšší správní soud a v rozsudcích ze dne 4. 4. 2013 č. j. 1 Afs 5/2013 - 35, ze dne 28. 3. 2013, č. j. 1 Afs 7/2013 - 33, ze dne 15. 8. 2013, č. j. 2 Afs 13/2013 - 28 a ze dne 30. 7. 2013, č. j. 2 Afs 53/2013 - 27 připustil možnost provádění dokazování o možném rdousícím efektu v řízení o stížnosti na postup plátce daně, případně v následném soudním řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu pak v usnesení ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, publ. pod č. 3000/2014 Sb. NSS a dostupný na www.nssoud.cz, dospěl k závěru, že konkrétní dopady solárního odvodu na výrobce elektřiny ze slunečního záření nelze zohlednit ani v řízení o stížnosti na postup plátce daně, ani v soudním řízení. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu konstatoval, že ust. § 237 daňového řádu umožňuje správci daně přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře výroby elektřiny. Ten kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, tj. neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům.

Otázka protiústavnosti právní úpravy solárního odvodu již byla předmětem rozhodování Ústavního soudu. Vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby (viz čl. 89 odst. 2 Ústavy). Nejvyššímu správnímu soudu nepřisluší přehodnocovat nálezy Ústavního soudu, ale je jimi vázán. Stěžovatelova námitka týkající se protiústavnosti právní úpravy solárního odvodu proto není důvodná. Ze stejného důvodu je nutné odmítnout jako nedůvodnou i námitku, která staví právní úpravu zavedení solárního odvodu na roveň právní úpravě omezující státní podporu stavebního spoření, neboť tato právní úprava byla nálezem Ústavního soudu ze dne 19. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 53/10, shledána protiústavní.

Dále stěžovatel namítal, že závěry obsažené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, jsou v rozporu se závěry uvedenými v nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11. Rovněž tato stížní námitka není podle Nejvyššího správního soudu důvodná, jelikož rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v citovaném usnesení nevyločil možný likvidační účinek solárního odvodu, ale řešil otázku, zda je správce daně v řízení o žádosti podle ust. § 237 daňového řádu oprávněn zkoumat dopady solárního odvodu na konkrétního výrobce elektřiny. V této otázce pak dospěl k závěru, že postup podle citovaného ustanovení je správce daně oprávněn přezkoumat pouze postup plátce, tj. zda při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře výroby elektřiny, ale není oprávněn v řízení o stížnosti na postup plátce daně posuzovat individuální situaci výrobce elektřiny. Z uvedeného je zřejmé, že nález Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013 - 57, nejsou ve vzájemném rozporu, což ostatně potvrzuje i nález Ústavního soudu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14, bod 36.

S ohledem na výše uvedené nejsou důvodné ani námitky vztahující se k dokazování ve věci. Podle Nejvyššího správního soudu krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku zcela jasně odůvodnil, proč nevyhověl žádnému z důkazních návrhů stěžovatele, když uvedl, že tvrzení a důkazy související s likvidačním dopadem solárního odvodu nemohou být s ohledem na závěry rozšířeného senátu ve správním a soudním řízení nijak zohledněny. Krajský soud zdůraznil, že jakékoliv zjišťování týkající se finanční situace stěžovatele by bylo v řízení o žalobě nadbytečné. Podle Nejvyššího správního soudu je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé úvahy krajského soudu a proč nebylo vyhověno stěžovatelovu návrhu na provedení dokazování. Závěry krajského soudu jsou srozumitelně formulované a vnitřně souladné, přičemž skutečnost,

pokračování

že krajský soud nevyhověl žádnému z důkazních návrhů stěžovatele, nezpůsobuje nepřekoumatelnost či nezákonnost napadeného rozsudku.

Stěžovatel rovněž namítal, že institut prominutí daně není nástrojem, který by umožňoval zohlednit individuální likvidační účinky solárního odvodu ve smyslu nálezu Ústavního soudu. Ústavní soud v nálezu ze dne 13. 1. 2015, sp. zn. II. ÚS 2216/14, uvedl, že není jeho úkolem, aby se vyslovoval k tomu, zda rdousícímu efektu lze v konkrétním případě zamezit posečkáním (§ 156 daňového řádu) anebo promíjením (§ 259 daňového řádu) a zdůraznil, že „je na státních orgánech, aby přijaly adekvátní opatření zamezující v extrémních (a eventuálních) případech tomuto ‚rdousícímu‘ efektu. V této souvislosti Ústavní soud připomíná, že již ve své dřívější judikatuře konstatoval, že je připraven v opodstatněných případech chránit základní práva a svobody stěžovatelů, kteří by byli zasaženi ve svých právech a svobodách nečinností normotvůrce. Takto zdůraznil, že dlouhodobou nečinnost Parlamentu České republiky lze v některých případech považovat za neslučitelnou s požadavky právního státu, přičemž jestliže některá ze složek moci přestoupí ústavní rámec svého vymezení, svoji pravomoc, nebo naopak neplní své úlohy a tím brání v řádném fungování druhé (v posuzovaném případě soudní) moci, musí nastoupit kontrolní mechanismus brzd a vyvažování [srov. kupř. náleží sp. zn. Pl. ÚS 20/05 ze dne 28. 2. 2006 (N 47/40 SbNU 389; 252/2006 Sb.)]. Do této fáze však případ stěžovatele doposud nedospěl, jelikož nelze tvrdit, že by již nyní bylo zřejmé, že státní moc úmyslně zamýšlela v neakceptovatelné míře zasáhnout do práv a svobod dotčených provozovatelů fotovoltaických elektráren, neboť mj. ani neuběhla doba, v rámci níž stát garantoval návratnost investic do těchto zdrojů. Za této situace (i přes stěžovatelovy poukazy na prozatím referované ztráty) tedy nelze dospět jednoznačně k závěru, že by bylo v neúměrné míře zasaženo vlastnické právo stěžovatele (či stěžovatelů ve skutkově podobných případech), a proto není možné jakkoli nabízet normotvorbu zákonodárce pro stěžovatele vyhodnou interpretací právních norem.“ S ohledem na citované závěry Ústavního soudu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelova námitka není důvodná, protože krajský soud postupoval správně, pokud konstatoval, že posouzení individuální situace stěžovatele není možné v řízení o stížnosti na postup správce daně. Krajský soud nebyl v řízení o žalobě oprávněn posuzovat, zda institut prominutí daně umožňuje zohlednit rdousící efekt solárního odvodu na stěžovatele či nikoliv. Jak uvedl Ústavní soud v citovaném nálezu, je primárně na státních orgánech, aby přijaly adekvátní opatření zamezující v extrémních a eventuálních případech tomuto rdousícímu efektu.

Stěžovatel v kasační stížnosti také namítal, postup krajského soudu je v rozporu s evropským právem, a to jak na primární, tak na sekundární úrovni. K této stížní námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že podle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155, publ. pod č. 1743/2009 Sb. NSS a dostupný na www.nssoud.cz, zdůraznil, že ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. nesleduje restrikcí práv fyzických a právnických osob na přístup k soudní ochraně, ale jeho smyslem je zachování kasačního charakteru řízení o kasační stížnosti. Po účastnících řízení o žalobě lze spravedlivě žádat, aby v souladu s principem *vigilantibus iura* uplatnili veškeré důvody nezákonnosti napadeného správního rozhodnutí, jestliže tak v té době učinit mohli. Pokud tak neučiní, nesou z hlediska možnosti uplatnění argumentace v dalším řízení případné nepříznivé následky s tím spojené. Stěžovatelova žaloba neobsahuje, a to ani v nejhrubších rysech, argumentaci, že úprava solárního odvodu je v rozporu s evropským právem. Přitom stěžovateli nic nebránilo, aby tuto námitku v žalobě uplatnil. S ohledem na ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. se tak jedná o nepřípustnou námitku.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a odvolacímu finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Odvolací finanční ředitelství požadovalo paušální náhradu nákladů ve výši 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu v souvislosti s jedním úkonem právní služby (pisemné vyjádření ke kasací stížnosti). Nárok na paušální náhradu nákladů dovozuje z ust. § 36 odst. 1 s. ř. s. a nálezů Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13. K požadavku odvolacího finančního ředitelství Nejvyšší správní soud uvádí, že rovnost účastníků řízení podle ust. § 36 odst. 1 s. ř. s. není narušena, pokud žalovanému správnímu orgánu není v soudním řízení správním, ve kterém měl plný úspěch, přiznána paušální náhrada nákladů řízení. Ve smyslu ust. § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu náleží náhrada hotových výdajů účelně vynaložených v souvislosti s poskytnutím právní služby advokátovi, přičemž nedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce, činí tato částka 300 Kč za jeden úkon právní služby. Podle nálezů Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, „[z]ákladu rovnosti účastníků řízení ve smyslu článku 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod naplňuje přiznání paušální náhrady coby náhrady hotových výdajů podle jejich demonstrativního výčtu v § 137 odst. 1 občanského soudního řádu i účastníkovi řízení, který advokátem zastoupen není, a to v situacích, v nichž by účastníkovi řízení zastoupenému advokátem byla přiznána taková náhrada podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu.“ *A contrario* z citovaného nálezů vyplývá, že paušální náhradu nákladů nelze přiznat účastníkovi řízení, pokud by mu paušální náhrada nákladů nepřislušela ani při zastoupení advokátem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 Afs 259/2014 - 56, ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 Afs 226/2014 - 33, a ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014 - 20).

Taková situace zcela jednoznačně v dané věci nastala. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87, publ. pod č. 1260/2007 Sb. NSS, „v případě, že v soudním řízení správním vystupuje jako účastník orgán veřejné správy v oboru své působnosti, není v zásadě důvodně vynaloženým nákladem, pokud se v takovém řízení nechá zastoupit. [...] Stejně tak Vrchní soud v Praze konstatoval, že povinnost správního úřadu jím vydané rozhodnutí hájit na soudě proti správní žalobě představuje samozřejmou součástí povinností plynoucí z běžné správní agendy. Nelze proto spravedlivě žádat na žalobci, aby hradil náklady, vzniklé tím, že správní úřad udělil k zastupování plnou moc advokátovi.“ Podle citovaného rozsudku by odvolacímu finančnímu ředitelství nemohla být přiznána paušální náhrada nákladů, pokud by bylo zastoupeno advokátem, a proto ve smyslu citovaného nálezů mu tato náhrada nemůže být přiznána ani v případě, že zastoupeno není. Pro podporu výše uvedeného postupu srv. i aktuální judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 Afs 259/2014 - 56, ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 Afs 226/2014 - 33, a ze dne 27. 11. 2014, č. j. 4 As 220/2014 - 20.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2015

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu